

Nosaltres els valencians

Joan Fuster

Nosaltres, els valencians

La dualitat insoluble

Aragonesos, castellans, murcians

De fet, quan els valencians—els de llengua catalana—parlem del País Valencià, solem oblidar-nos dels “altres” valencians: les nostres generalitzacions no els tenen en compte. No hi ha en això cap menyspreu conscient. Hi ha, només, el reflex automàtic d’una realitat social irrefutable. El fenomen es produeix a tot arreu on, sota un sol nom, conviuen diverses comunitats nacionalment diferenciades: la que hi és hegemònica tendeix a fer coincidir amb ella mateixa el concepte i el valor de la “totalitat”. És una mena d’equivoc difícil d’evitar. Les comarques catalanes del País Valencià representen als propis ulls—i també als dels forasters, sigui dit de passada—l’autèntica identitat de la regió. Les zones “aragoneses”, “castellanes” i “murcianes”, inscrites en la seva òrbita per la fitació medieval, són com un anex d’escassa importància. La consciència, ni que sigui primària, d’una “personalitat” col·lectiva, necessita recolzar en una vició clara de la pròpia unitat, i, per tant, sent una repugnància instintiva a prendre en consideració els factors heterogenis que, per una raó o altra, hagi d’abraçar. Les divergències de matís enriqueixen la idea de “personalitat”: les disparitats essencials la confonen o la impossibiliten. Els valencians-catalans no troben la manera de conciliar en la llur uns elements—aragonesos, castellans, murcians—que li són estranys. Solament la inèrcia històrica fa suportable la conjunció de grups tan dissímils.